

بررسی عوامل آلودگی هوای شهر کرج و راهکارهای مقابله با آن

سید نوید میرهاشمی

دانشجوی کارشناسی عمران، دانشگاه غیرانتفاعی مولانا، آبیک، ایران (mirhashemi76@gmail.com)

چکیده

یکی از بحران های زیست محیطی شهرهای بزرگ و صنعتی در چند دهه اخیر آلودگی هوا می باشد. آلاینده های هوا باعث آسیب های جدی به سلامتی شهروندان می شوند، همچنین اثرات مخربی بر محیط زیست می گذارند و زندگی در این شهرها را پرهزینه و حتی خطرناک ساخته اند. سالانه بیش از سه میلیون نفر در اثر آلودگی هوا جان خود را از دست می دهند که این آمار در سال ۲۰۱۶ توسط سازمان بهداشت جهانی از مرگ سالیانه ۳۳ هزار و ۵۰۰ نفر ایرانی در اثر آلودگی هوا در کلان شهرها گزارش می دهد. این مرگ و میر بطور خاص مربوط به آسم، برونشیت، تنگی نفس و حملات قلبی و آلرژی های مختلف تنفسی است. آلودگی هوا به عنوان عامل درجه یک سرطان برای بشر توسط سازمان بهداشت جهانی طبقه بندی شده است. کلانشهر کرج مرکز استان البرز که در سال های پیشین در ردیف باغ شهرهای کشور جای داشت متأسفانه امروزه به دلیل رشد بی رویه جمعیت ناشی از مهاجرت بر اساس نتایج سرشماری سال ۹۵ با جمعیتی نزدیک به دو میلیون نفر، چهارمین شهر پرجمعیت کشور و به عنوان یکی از ۸ شهر آلوده کشور محسوب می شود. در این پژوهش پس از معرفی و بررسی عوامل آلودگی هوا در کرج و راهکارهای مقابله با آن، سه روش اثربخش و کم هزینه نیز ارائه شده است. همچنین راه حل های بلند مدت مانند توجه به بخش حمل و نقل و صنعت مورد توجه قرار گرفته است.

واژه های کلیدی: آلودگی هوا، حمل و نقل، سلامت شهروندان، کلان شهر کرج

۱- مقدمه

پدیده آلودگی هوا و بالا رفتن غلظت آلاینده ها از حد مجاز تعیین شده به وسیله سازمان بهداشت جهانی در شهرهای بزرگ، از مهمترین مشکلات زیست محیطی امروزی است که سلامت انسان ها را تهدید می نماید. شهر کرج به عنوان یک کلان شهر صنعتی و اقتصادی کشور و به دلیل نزدیک بودن به پایتخت، که موجب مهاجرت رو به رشد جمعیت از سایر شهرها به این شهر شده است در سال های اخیر شاهد آلودگی هوا بوده است. وجود رشته کوه های بلند البرز، صنایع آلاینده، افزایش تردد و تعداد خودروهای شخصی، ترافیک در معابر شهر، همچنین کاهش سرانه فضای سبز و سوخت غیر استاندارد در کنار وجود کانون های بحران گرد و غبار خارجی و داخلی باعث افزایش آلودگی هوای کرج شده است. با توجه به آمارهای رسمی محیط زیست، بیشترین آلودگی هوا در کرج به دلیل ترافیک و ریزگرد ها اتفاق می افتد. به طور متوسط منابع متحرک بیشترین سهم در آلوده کردن هوای کرج را دارند، بر اساس مطالعات انجام شده ۶۲ درصد منابع آلوده کننده هوای کرج متحرک و ۳۸ درصد ساکن هستند. از این سهم عمده، ۸۰ درصد آلودگی هوا در کرج به معابر شهری و ۲۰ درصد نیز به آزاد راه ها مربوط است. در این مقاله پس از بررسی عوامل آلودگی هوای شهر کرج و روش های مقابله و کاهش آن، به ارائه سه راهکار سریع و اثربخش پرداخته شده است.